

1949**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 5 listopada 2003 r.

w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od osób wykonujących pracę na statkach żeglugi śródlądowej

Na podstawie art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i Nr 100, poz. 1085 oraz z 2002 r. Nr 199, poz. 1672) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki zdrowotne wymagane od osób wykonujących pracę na statkach żeglugi śródlądowej;
- 2) stany chorobowe i utonności uniemożliwiające wykonywanie pracy na statkach żeglugi śródlądowej;
- 3) tryb uznawania osób za zdolne albo niezdolne do wykonywania określonej pracy na statkach żeglugi śródlądowej;

4) tryb wydawania świadectwa zdrowia.

§ 2. Pracę na statkach żeglugi śródlądowej mogą wykonywać osoby, u których w wyniku badania lekarskiego nie stwierdzono przeciwwskazań zdrowotnych oraz które spełniają warunki sanitarno-epidemiologiczne, określone w odrębnych przepisach.

§ 3. 1. W celu określenia zdolności lub niezdolności do pracy na statkach żeglugi śródlądowej osoby, o których mowa w § 2, poddają się następującym badaniom lekarskim:

- 1) wstępnym;
- 2) okresowym;
- 3) kontrolnym;
- 4) doraźnym.

2. Badania wstępne obejmują:

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

- 1) ogólne badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe, z uwzględnieniem stanu uzębienia;
- 2) badanie narządów wzroku i słuchu;
- 3) badanie neurologiczne;
- 4) badanie radiologiczne narządów klatki piersiowej;
- 5) badanie morfologiczne krwi;
- 6) badanie ogólne moczu;
- 7) glikemię na czczo;
- 8) badanie EKG serca u osób powyżej 40. roku życia;
- 9) inne badania diagnostyczne i specjalistyczne, w zakresie niezbędnym do ustalenia przez lekarza orzekającego zdolności lub niezdolności do wykonywania pracy na statkach żeglugi śródlądowej.

3. Do zakresu badań okresowych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2.

4. Osoby wykonujące pracę na statkach żeglugi śródlądowej podlegają badaniom okresowym:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia — nie rzadziej niż raz w roku;
- 2) w wieku od 18 do 50 lat — nie rzadziej niż raz na dwa lata;
- 3) po ukończeniu 50 lat — nie rzadziej niż raz w roku;
- 4) po ukończeniu 65 lat — w terminie trzech miesięcy od dnia ostatniego badania, a następnie nie rzadziej niż raz w roku.

5. Badaniom kontrolnym podlegają osoby po trwającej ponad 30 dni niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub wypadkiem.

6. Badaniom doraźnym podlegają osoby w przypadku stwierdzenia u nich okoliczności mogących wskazywać na utratę wymaganych do pracy na statkach żeglugi śródlądowej warunków zdrowotnych oraz osoby, które spowodowały wypadek w żegludze śródlądowej lub które mogły doznać uszczerbku na zdrowiu w wyniku takiego wypadku.

7. Badania doraźne przeprowadza się na pisemny wniosek pracodawcy (armatora) lub państwowego inspektora sanitarnego.

§ 4. Badanie lekarskie przeprowadza uprawniony lekarz, po sprawdzeniu dokumentu identyfikacyjnego osoby badanej i wpisaniu jego charakterystyki do karty badania lekarskiego, której zakres określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Uprawniony lekarz, na podstawie wyników badań, o których mowa w § 3 ust. 2, wydaje orzeczenie lekarskie uznające badaną osobę za zdolną lub niezdolną do pracy na statkach w żegludze śródlądowej, zwane dalej „świadectwem zdrowia”, którego zakres określa załącznik nr 2 do rozporządzenia, ważne na okres, o którym mowa w § 3 ust. 4.

2. Świadectwo zdrowia traci ważność w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w § 3 ust. 5 i 6.

§ 6. 1. Dane zawarte w dokumentacji medycznej są objęte tajemnicą lekarską i służbową.

2. Wszystkie osoby zaangażowane w przeprowadzanie badań osób zatrudnionych na statkach żeglugi śródlądowej są obowiązane do przestrzegania tajemnicy zawodowej.

3. Osoba badana ma dostęp do wyników własnych badań medycznych i może otrzymać kopie tych wyników.

§ 7. Za zdolną do pracy na statkach żeglugi śródlądowej uznaje się osobę, u której nie stwierdzono przeciwwskazań wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. 1. Osoba badana lub pracodawca (armator), który nie godzi się z treścią wydanego świadectwa zdrowia, o którym mowa w § 5 ust. 1, może wystąpić w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, za pośrednictwem lekarza, który wydał to świadectwo, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy, właściwym ze względu na siedzibę jednostki organizacyjnej, w której pracownik jest zatrudniony.

2. Lekarz, o którym mowa w ust. 1, przesyła w terminie 7 dni wniosek o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego, wraz z dokumentacją lekarską, do właściwego ośrodka medycyny pracy.

3. Ponowne badanie lekarskie powinno być przeprowadzone w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku.

§ 9. Procedury ponownego badania lekarskiego podlegają zasadom orzecznictwa, o których mowa w § 3 ust. 4—7.

§ 10. Osoba, której wydano świadectwo zdrowia, obowiązana jest do:

- 1) niezwłocznego przedstawienia świadectwa zdrowia pracodawcy (armatorowi);
- 2) przechowywania i przedkładania świadectwa zdrowia do wglądu organom właściwym do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących warunków zdrowotnych wymaganych od osób wykonujących pracę na statkach żeglugi śródlądowej.

§ 11. Uprawnienia do przeprowadzania badań lekarskich w celu stwierdzenia braku lub istnienia prze-

ciwwskazań zdrowotnych do pracy na statkach żeglugi śródlądowej uzyskuje lekarz, który:

- 1) posiada prawo wykonywania zawodu;
- 2) posiada uprawnienia do przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników, określone w odrębnych przepisach.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Zdrowia: *L. Sikorski*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1964 r. w sprawie warunków zdrowia wymaganych od członków załóg statków żeglugi śródlądowej i tratw (M. P. Nr 48, poz. 237), które utraciło moc z dniem 26 kwietnia 2002 r. na podstawie art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43 i Nr 100, poz. 1085 oraz z 2002 r. Nr 199, poz. 1672).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 listopada 2003 r. (poz. 1949)

Załącznik nr 1

ZAKRES BADANIA LEKARSKIEGO

Karta badania lekarskiego zawiera:

- 1) dane pacjenta, obejmujące:
 - a) nazwisko i imię,
 - b) datę urodzenia,
 - c) płeć,
 - d) stanowisko lub zawód,
 - e) narodowość,
 - f) adres zamieszkania,
 - g) numer dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości,
 - h) typ statku,
 - i) obszar pływania;
- 2) osobiste oświadczenie badanego dotyczące przebytych i istniejących:
 - a) chorób, w szczególności:
 - układu oddechowego,
 - układu sercowo-naczyniowego,
 - krwi,
 - endokrynologicznych i metabolicznych,
 - układu moczowo-płciowego,
 - układu nerwowego,
 - skóry,

b) zabiegów operacyjnych,

c) uzależnień, w szczególności:

- alkoholowego,
- narkotycznego,
- palenia tytoniu,

d) innych chorób, zabiegów lub stanów, w szczególności:

- uczuleń,
- padaczki,

— zaburzeń psychicznych,

- amputacji,
- złamań,
- ciąży;

3) informację o rodzaju badania (wstępne, okresowe, inne);

4) przebieg badania, obejmujący:

a) wynik badania wzroku:

ostrość wzroku

oko	dał.	bliż.	bez korekcji
prawe			
lewe			
widzenie obuoczne			

pole widzenia

oko	zakres prawidłowy	ubytki
prawe		
lewe		

rozpoznawanie barw: (nie badano, prawidłowe, wątpliwe, nie rozpoznaje barw),

b) wynik badania słuchu:

słuch:

ucho	szept (w metrach)
prawe	
lewe	

badanie audiometryczne słuchu:

ucho	500 Hz	1 000 Hz	2 000 Hz	3 000 Hz	4 000 Hz	6 000 Hz
prawe						
lewe						

c) pozostałe wyniki, w szczególności:

- wzrost,
- wagę,
- tętno,
- rytm serca,
- ciśnienie tętnicze (skurczowe i rozkurczowe),
- zawartość w moczu: cukru i białka,

d) wyniki badania ogólnego, z zaznaczeniem:

badanie ogólne:

NARZĄD, UKŁAD LUB CZĘŚĆ CIAŁA	NORMA	PATOLOGIA	NARZĄD, UKŁAD LUB CZĘŚĆ CIAŁA	NORMA	PATOLOGIA
głowa	☐	☐	ukł. pokarmowy	☐	☐
zatoki, nos, gardło	☐	☐	ukł. moczowo-płciowy	☐	☐
jama ustna, zęby	☐	☐	ukł. nerwowy	☐	☐
narząd wzroku	☐	☐	ukł. kostno-stawowy	☐	☐
narząd słuchu	☐	☐	skóra	☐	☐
ukł. oddechowy	☐	☐	ogólne wrażenie	☐	☐

a jeżeli zaznaczono odpowiedź w rubryce „patologia”, informację o rozpoznaniu, roku początku choroby i zastosowanym leczeniu,

e) odpowiedzi pacjenta na następujące pytania dodatkowe:

- czy był(a) pan/pani odesłany(a) ze statku z powodu choroby?
 - czy kiedykolwiek był(a) pan/pani hospitalizowany?
 - czy kiedykolwiek był(a) pan/pani uznany(a) za niezdolnego(ą) do pracy?
 - czy pana/pani świadectwo zdrowia miało jakieś ograniczenia lub zostało zatrzymane?
 - czy zgłasza pan/pani jakieś inne (niż powyższe) problemy zdrowotne / choroby?
 - czy uważa się pan/pani za zdolnego do pracy na wyżej wymienionym stanowisku?
 - czy jest pan/pani uczulony(a) na jakieś leki?
 - czy przyjmuje pan/pani jakiegokolwiek leki?
- wraz z komentarzem podającym przyczynę;

5) oświadczenie o prawdziwości podanych danych, w tym:

- a) datę badania,
- b) podpis badanego,
- c) podpis i pieczęć lekarza badającego;

6) potwierdzoną podpisem zgodę pacjenta na prowadzenie przez lekarza badającego dokumentacji medycznej dotyczącej chorób i problemów zdrowotnych;

7) informację o wykonanym badaniu RTG klatki piersiowej, obejmującą datę oraz wynik badania;

8) informację o innych przeprowadzonych badaniach, obejmującą rodzaj, wynik badania oraz rozpoznanie;

9) informację o szczepieniach ochronnych;

10) orzeczenie o zdolności lub niezdolności do pracy, obejmujące w szczególności:

- a) rodzaj stanowiska,
- b) informację o zdolności do pracy bez ograniczeń lub opis ograniczeń (wg specjalności, typu statku, obszaru pływania),
- c) informację o wymaganej korekcji optycznej;

11) informację dotyczącą konsultacji medycznych;

12) informację dotyczącą miejsca i daty badania;

13) informację dotyczącą terminu ważności świadectwa zdrowia;

14) podpis i pieczęć lekarza badającego oraz informację o posiadanym uprawnieniu do przeprowadzenia badania.

Załącznik nr 2

ZAKRES ŚWIADECTWA ZDROWIA

Świadectwo zdrowia obejmuje:

- 1) numer;
- 2) dane osobowe badanego, obejmujące:
 - a) nazwisko i imię,
 - b) datę urodzenia,
 - c) płeć,
 - d) stanowisko lub zawód,
 - e) adres zamieszkania,
 - f) numer dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości;
- 3) powołanie podstawy prawnej przeprowadzonego badania;
- 4) stwierdzenie o zdolności lub niezdolności badanego do pracy na statkach żeglugi śródlądowej, obejmujące:
 - a) stanowisko pracy,
 - b) informację o ograniczeniach;
- 5) termin ważności świadectwa;
- 6) podpis i pieczęć lekarza badającego;
- 7) informację dotyczącą miejsca i daty badania;
- 8) potwierdzone podpisem oświadczenie badanego o zapoznaniu się z treścią wyników badania i świadectwa zdrowia.

Załącznik nr 3

WYKAZ PRZECIWWSKAZAŃ DO WYKONYWANIA PRACY NA STATKACH ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

Przeciwwskazania do wykonywania pracy na statkach żeglugi śródlądowej stanowią:

- 1) choroby zakaźne i pasożytnicze zagrażające otoczeniu oraz o znaczeniu epidemicznym;
- 2) nowotwory złośliwe, a także nowotwory łagodne, jeśli z uwagi na ich wielkość lub umiejscowienie powodują zaburzenia sprawności ustroju;
- 3) zaburzenia endokrynologiczne, choroby metaboliczne, zaburzenia układu odpornościowego:
 - a) zaburzenia czynności kory nadnercza niepoddające się leczeniu,
 - b) cukrzyca typu I (insulinozależna) i typu II (insulino niezależna) z istotnymi powikłaniami,
 - c) AIDS,
 - d) otyłość patologiczna upośledzająca sprawność ustroju,
 - e) choroby tarczycy o znacznym nasileniu objawów chorobowych;
- 4) choroby układu krwiotwórczego i krwi o znacznym nasileniu objawów chorobowych;
- 5) choroby układu nerwowego:
 - a) uzależnienie od alkoholu, środków o działaniu podobnym do alkoholu, narkotyków, leków o działaniu psychotropowym,
 - b) niedorozwój umysłowy, otępienie, choroby psychiczne, zaburzenia osobowości, nerwice ze znacznym nasileniem objawów chorobowych,
 - c) organiczne, metaboliczne uszkodzenie centralnego układu nerwowego pod postacią zaburzeń funkcji mięśni, równowagi lub koordynacji,
 - d) padaczka (wszystkie postaci),
 - e) poważne upośledzenia funkcji mowy,
 - f) inne choroby układu nerwowego upośledzające sprawność ustroju;
- 6) choroby układu krążenia:
 - a) stany chorobowe mięśnia sercowego lub ich następstwa z objawami niewydolności krążenia,
 - b) niestabilna choroba niedokrwienna mięśnia sercowego,
 - c) niewyrównane wady serca, wrodzone lub nabyte,
 - d) zaburzenia rytmu serca o istotnych następstwach hemodynamicznych,
 - e) nadciśnienie tętnicze lekooporne i z powikłaniami narządowymi,
 - f) tętniaki i żylaki oraz ich następstwa upośledzające krążenie,
 - g) miażdżyca naczyń upośledzająca sprawność ustroju,
 - h) zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń,
 - i) inne choroby układu krążenia upośledzające sprawność ustroju;
- 7) choroby układu oddechowego przebiegające z niewydolnością oddechową lub oddechowo-krążeniową;
- 8) choroby układu pokarmowego:
 - a) czynna choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy,
 - b) marskość wątroby,

- c) choroby trzustki upośledzające jej czynność wydzielniczą,
 - d) przepukliny brzuszne,
 - e) inne choroby układu pokarmowego upośledzające sprawność ustroju;
- 9) choroby układu moczowo-płciowego:
- a) wszystkie postacie zapalenia nerek powodujące ich niewydolność,
 - b) nerczyce,
 - c) inne choroby układu moczowo-płciowego upośledzające sprawność ustroju;
- 10) ciąża, w zakresie określonym w przepisach o pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet;
- 11) choroby skóry o znacznym nasileniu upośledzające sprawność ustroju;
- 12) choroby układu kostno-mięśniowego:
- a) częściowy lub całkowity brak kończyny górnej lub dolnej,
 - b) brak palców upośledzający zdolność wykonywania pracy,
 - c) nawykowe zwichnięcia dużych stawów,
 - d) inne choroby układu ruchu upośledzające w znacznym stopniu sprawność ustroju;
- 13) choroby narządu słuchu i równowagi:
- a) zaburzenia ostrości słuchu, gdy szept jest słyszalny z odległości mniejszej niż 3 metry dla ucha gorzej słyszającego (badanie audiometryczne 0,5—2 kHz ubytek słuchu do 30 dB dla ucha lepiej słyszającego i do 40 dB dla drugiego ucha),
 - b) zaburzenia równowagi,
 - c) inne choroby narządu słuchu, równowagi, nosa, gardła i krtani upośledzające w znacznym stopniu sprawność ustroju;
- 14) choroby narządu wzroku:
- a) zaburzenia ostrości wzroku:
 - dla osób wykonujących pracę w dziale pokładowym lub prace nawigacyjne: bez korekcji ostrość wzroku jednego oka mniejsza niż 0,5 dla każdego oka, chyba że szkła korekcyjne lub soczewki kontaktowe korygują ostrość każdego oka do jedności,
 - dla innych osób wykonujących pracę na statkach żeglugi śródlądowej: bez korekcji ostrość wzroku mniejsza niż 0,1 dla każdego oka, chyba że szkła korekcyjne lub soczewki korygują ostrość każdego oka do co najmniej 0,5,
 - b) daltonizm,
 - c) inne choroby narządu wzroku upośledzające w znacznym stopniu jego czynność;
- 15) inne choroby lub ułomności upośledzające w znacznym stopniu sprawność ustroju.